

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ

ΕΚΘΕΣΗ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ

«Εισαγωγή στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, προστασία της ακαδημαϊκής ελευθερίας, αναβάθμιση του ακαδημαϊκού περιβάλλοντος και άλλες διατάξεις»

I. Γενικές παρατηρήσεις

A. Με το φερόμενο προς συζήτηση και ψήφιση νομοσχέδιο επέρχονται τροποποιήσεις στην εκπαιδευτική νομοθεσία, ιδίως με τη θεσμοθέτηση ελάχιστης βάσης εισαγωγής για την εισαγωγή στην τριτοβάθμια εκπαίδευση και τη θέσπιση ανώτατης διάρκειας φοίτησης για τα προγράμματα σπουδών πρώτου κύκλου. Παράλληλα, θεσπίζονται κανόνες για τη διαμόρφωση και πραγματοποίηση πολιτικής ασφάλειας και προστασίας στα Α.Ε.Ι., και για τη λειτουργία ειδικού σώματος με αρμοδιότητες αστυνομικής φύσεως και αποστολή την προστασία προσώπων και υποδομών εντός των οικείων χώρων.

B. Το νομοσχέδιο, μετά την επεξεργασία του από τη Διαικκή Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων, αποτελείται από τέσσερα (4) Μέρη και σαράντα τρία (43) άρθρα.

Το Μέρος Α' (άρθρα 1 έως 11) περιέχει ρυθμίσεις για την εισαγωγή στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Ειδικότερα, με τα άρθρα 1 και 2 εισάγεται και ρυθμίζεται η ανά σχολή, τμήμα ή εισαγωγική κατεύθυνση, «Ελάχιστη Βάση Εισαγωγής» (Ε.Β.Ε.), ως όρος εισαγωγής στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Με το άρθρο 3 καθορίζεται εκ νέου η διαδικασία συμπλήρωσης και υποβολής του μηχανογραφικού δελτίου, η οποία διενεργείται πλέον σε δύο στάδια, ώστε να παρέχεται η δυνατότητα συμπληρωματικής δήλωσης σε όσους δεν επέτυχαν στις αρχικώς δηλωθείσες επιλογές. Με το άρθρο 4 παρέχεται η δυ-

νατότητα υποβολής παράλληλου μηχανογραφικού δελτίου από τους τελειοφοίτους και υποψηφίους των πανελλαδικών εξετάσεων για κάλυψη θέσης καταρτιζομένου σε δημόσιο Ι.Ε.Κ. Τα άρθρα 5, 6 και 8 διέπουν την εφαρμογή της Ε.Β.Ε. και την υποβολή μηχανογραφικού δελτίου σε δύο στάδια για τους υποψηφίους των Επαγγελματικών Λυκείων (ΕΠΑ.Λ.), για τους υποψήφιους που συμμετέχουν στις επαναληπτικές πανελλαδικές εξετάσεις και για τους παλαιούς αποφοίτους, αντιστοίχως. Το άρθρο 7 ρυθμίζει ζητήματα εισαγωγής στην τριτοβάθμια εκπαίδευση για πληγέντες από φυσικές καταστροφές. Τα άρθρα 9 και 10 ρυθμίζουν την εφαρμογή των διατάξεων για την Ε.Β.Ε. στους υποψηφίους που έχουν διακριθεί σε Ολυμπιάδες και στους διακριθέντες αθλητές. Το άρθρο 11 περιέχει εξουσιοδοτικές διατάξεις σχετικά με τον καθορισμό της ελάχιστης και μέγιστης τιμής του συντελεστή της Ε.Β.Ε., καθώς και τον καθορισμό του ποσοστού των δυνατών επιλογών σχολών, τμημάτων ή εισαγωγικών κατευθύνσεων που έχουν οι υποψήφιοι κατά την υποβολή του μηχανογραφικού δελτίου της πρώτης φάσης. Επιπλέον, παρέχεται εξουσιοδότηση στα Α.Ε.Ι. να καθορίζουν με απόφαση της Συγκλήτου τον συντελεστή βαρύτητας της Ε.Β.Ε. για κάθε σχολή, τμήμα ή εισαγωγική κατεύθυνση.

Το Μέρος Β' (άρθρα 12 έως 32) ρυθμίζει την πολιτική ασφάλειας και προστασίας των ΑΕΙ, τη σύσταση Ομάδων Προστασίας Ακαδημαϊκών Ιδρυμάτων και το πειθαρχικό δικαίο των φοιτητών. Κατά το άρθρο 12, καταρτίζεται σε κάθε Α.Ε.Ι. σχέδιο προστασίας και ασφάλειας και ρυθμίζεται η λήψη μέτρων ασφάλειας, καθώς και η εγκατάσταση Κέντρου Ελέγχου και Λήψης Σημάτων και Εικόνων. Με το άρθρο 13 προσδιορίζονται οι αρμοδιότητες του Πρύτανη επί θεμάτων ασφάλειας και προστασίας. Κατά τα άρθρα 14 και 15, σε κάθε Α.Ε.Ι. συνιστώνται, αντιστοίχως, α) αυτοτελής υπηρεσία με τίτλο «Μονάδα Ασφάλειας και Προστασίας» και β) Επιτροπή Ασφάλειας και Προστασίας (Ε.Α.Π.). Κατά το άρθρο 16, σε κάθε Α.Ε.Ι. εφαρμόζεται σύστημα ελεγχόμενης πρόσβασης, ιδίως για την είσοδο σε πανεπιστημιούπολεις ή λοιπούς εξωτερικούς χώρους των Α.Ε.Ι., το οποίο περιλαμβάνει, για τις πανεπιστημιούπολεις, και περιμετρική περίφραξη ασφαλείας. Το άρθρο 17 περιέχει εξουσιοδοτικές διατάξεις για την πραγματοποίηση των ανωτέρω ρυθμίσεων.

Με το άρθρο 18 συνιστώνται Ομάδες Προστασίας Πανεπιστημιακών Ιδρυμάτων (Ο.Π.Π.Ι.), οι οποίες συγκροτούνται από αστυνομικό προσωπικό και ειδικούς φρουρούς που προσλαμβάνονται για τον σκοπό αυτό, και έχουν ως αποστολή την προστασία και ασφάλεια των προσώπων που βρίσκονται στους χώρους των Α.Ε.Ι. και των υποδομών τους. Με το άρθρο 19 ορίζεται ότι οι ειδικοί φρουροί που στελεχώνουν τις Ομάδες Προστασίας Πανεπιστημιακών Ιδρυμάτων δύνανται να ασκούν προανακριτικά καθήκοντα για όσο

χρονικό διάστημα τοποθετούνται σε αυτές και για τις οικείες υποθέσεις. Το άρθρο 20 περιέχει εξουσιοδοτικές διατάξεις.

Με τις διατάξεις των άρθρων 21 έως 32 εισάγονται ρυθμίσεις για το πειθαρχικό δίκαιο των φοιτητών. Ειδικότερα, προσδιορίζεται το πεδίο εφαρμογής των διατάξεων (άρθρο 21), οι βασικές αρχές που διέπουν το πειθαρχικό δίκαιο (άρθρο 22), απαριθμούνται τα πειθαρχικά παραπτώματα (άρθρο 23) και οι πειθαρχικές ποινές (άρθρο 24). Ορίζονται τα πειθαρχικά όργανα (άρθρο 25) και περιγράφονται τα στάδια της πειθαρχικής διαδικασίας και, συγκεκριμένως, δίωξη, ανάκριση, ένορκη διοικητική εξέταση (άρθρα 26-28). Ρυθμίζεται ο τρόπος λήψης των πειθαρχικών αποφάσεων και, ειδικότερα, η επιμέτρηση της ποινής (άρθρο 29). Ορίζεται η προθεσμία παραγραφής των πειθαρχικών παραπτωμάτων και ποινών (άρθρο 30) και προβλέπεται δικαστική προστασία για τον πειθαρχικώς καταδικασθέντα (άρθρο 31). Εξουσιοδοτούνται οι πρυτάνεις να συγκροτήσουν τα πειθαρχικά συμβούλια φοιτητών, και τα Α.Ε.Ι να θεσπίσουν, μέσω των εσωτερικών κανονισμών τους, επιπλέον πειθαρχικά παραπτώματα και να ορίσουν ποινές (άρθρο 32).

Το Μέρος Γ' (άρθρα 33 έως 38) περιέχει ποινικές και λοιπές διατάξεις. Ειδικότερα, με το άρθρο 33 τροποποιείται το άρθρο 168 του Ποινικού Κώδικα. Με το άρθρο 34 θεσπίζεται ανώτατη διάρκεια φοίτησης για τα προγράμματα σπουδών πρώτου κύκλου, η οποία υπολογίζεται βάσει της ελάχιστης διάρκειας ακαδημαϊκών εξαμήνων και της οριζόμενης στον νόμο προσαύξησης. Σε περίπτωση υπέρβασης της ανώτατης διάρκειας φοίτησης, εκδίδεται πράξη διαγραφής. Με το άρθρο 35 τροποποιούνται διατάξεις σχετικά με τους μαθητές οι οποίοι προέρχονται από ξένα σχολεία του εξωτερικού και εγγράφονται σε σχολείο δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στην Ελλάδα. Το άρθρο 36 παρέχει εξουσιοδότηση στον Υπουργό Παιδείας και Θρησκευμάτων για τη ρύθμιση επιμέρους θεμάτων που προκύπτουν από την αντιμετώπιση των προβλημάτων τα οποία προκαλούνται στη λειτουργία των εκπαιδευτικών μονάδων λόγω της τρέχουσας πανδημίας. Το άρθρο 37 παρέχει εξουσιοδότηση στον Υπουργό Παιδείας και Θρησκευμάτων για τον καθορισμό της διαδικασίας απαλλαγής μαθητών από τη συμμετοχή στα μαθήματα της φυσικής αγωγής, της μουσικής και των θρησκευτικών. Το άρθρο 38 περιέχει λοιπές εξουσιοδοτικές διατάξεις.

Το Μέρος Δ' (άρθρα 39 έως 43) περιέχει μεταβατικές και τελικές διατάξεις. Ειδικότερα, τα άρθρα 39-41 περιέχουν μεταβατικές διατάξεις, το άρθρο 42 καταργούμενες διατάξεις και το άρθρο 43 ορίζει την έναρξη ισχύος του νόμου.

Παρατηρήσεις επί των άρθρων

1. Επί του άρθρου 12

Στο άρθρο 12 παρ. 2 ορίζεται ότι τα Α.Ε.Ι. εγκαθιστούν και διασφαλίζουν τη λειτουργία μέσω επιτήρησης με τη λήψη ή καταγραφή εικόνας και ήχου σε εσωτερικούς και εξωτερικούς χώρους τους, και τούτο μόνο για την πρόληψη και αντιμετώπιση των αξιόποινων πράξεων που προβλέπονται στα κεφάλαια έκτο, δέκατο τρίτο, δέκατο πέμπτο, δέκατο έκτο, δέκατο όγδοο, δέκατο ένατο και εικοστό τρίτο του Ειδικού Μέρους του Ποινικού Κώδικα, όπως και των κακουργημάτων της νομοθεσίας περί εξαρτησιογόνων ουσιών. Επίσης, στην παρ. 5 του ίδιου άρθρου ορίζεται ότι «για την υλοποίηση των σκοπών του παρόντος τα Α.Ε.Ι. ενεργούν υπό την ιδιότητα του Υπευθύνου Επεξεργασίας από κοινού με την Ελληνική Αστυνομία, εφόσον στο οικείο Α.Ε.Ι. έχει διατεθεί προσωπικό των Ο.Π.Π.Ι., σύμφωνα με τα άρθρα 26 και 4 περ. 7 του Γ.Κ.Π.Δ.». Επιπροσθέτως, προβλέπεται η υπογραφή από τους από κοινού υπευθύνους επεξεργασίας Μνημονίου Συνεργασίας, το οποίο περιέχει τις λεπτομέρειες ως προς την κατανομή της ευθύνης τους για συμμόρφωση προς τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τον Γ.Κ.Π.Δ., και, ιδίως, σε ό,τι αφορά τα καθήκοντά τους για την ικανοποίηση των δικαιωμάτων των υποκειμένων των δεδομένων, για την ενημέρωσή τους ως προς τη λήψη των κατάλληλων τεχνικών και οργανωτικών μέτρων και για κάθε άλλο συναφές ζήτημα.

Εν προκειμένω παρατηρούνται τα εξής:

Α) Η εγκατάσταση και λειτουργία μέσω επιτήρησης με τη λήψη ή καταγραφή εικόνας και ήχου σε εσωτερικούς και εξωτερικούς χώρους του Α.Ε.Ι., όπως και κάθε επεξεργασία προσωπικών δεδομένων ως περιορισμός δικαιώματος (άρθρο 9Α του Συντάγματος), υπακούει, μεταξύ άλλων, και στην επιταγή να είναι καθορισμένος, σαφής και νόμιμος ο σκοπός της επεξεργασίας (άρθρο 5 παρ. 1 περ. β' Γ.Κ.Π.Δ.). Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με το άρθρο 5 του Γ.Κ.Π.Δ., πέραν της εν λόγω επιταγής, ως αρχές που διέπουν την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα ορίζονται η νομιμότητα, αντικειμενικότητα και διαφάνεια της επεξεργασίας, η ελαχιστοποίηση των δεδομένων που καθίστανται αντικείμενο επεξεργασίας, η ακρίβεια των δεδομένων, ο περιορισμός της περιόδου αποθήκευσης αυτών, η ακεραιότητα και εμπιστευτικότητα των δεδομένων. Εξ άλλου, ο υπεύθυνος επεξεργασίας φέρει την ευθύνη να είναι σε θέση να αποδείξει τη συμμόρφωση με τις ανωτέρω αρχές (άρθρο 5 παρ. 2 Γ.Κ.Π.Δ. - αρχή της λογοδοσίας).

Β) Όταν περισσότερα νομικά ή φυσικά πρόσωπα, ως υπεύθυνοι επεξεργασίας, προβαίνουν σε επεξεργασία δεδομένων, ο χαρακτηρισμός τους ως από κοινού υπευθύνων επεξεργασίας εξαρτάται από το εάν καθορίζουν από

κοινού τους σκοπούς και τα μέσα της επεξεργασίας (άρθρο 26 παρ. 1 Γ.Κ.Π.Δ.). Οι σκοποί δεν απαιτείται να είναι ταυτόσημοι, μπορεί να είναι παραπληρωματικοί ή στενά συνδεδεμένοι, ενώ δεν αρκεί οι συνυπεύθυνοι επεξεργασίας να αντλούν κοινό όφελος (βλ. και Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Προστασίας Δεδομένων, Κατευθυντήριες γραμμές 7/2020, 2.9.2020 αρ. 58, https://edpb.europa.eu/sites/edpb/files/consultation/edpb_guidelines_2020_07_controllerprocessor_en.pdf). Το κριτήριο των από κοινού καθορισμένων σκοπών είναι ουσιαστικό και όχι τυπικό. Συνεπώς, προκειμένου να κριθεί εάν πρόκειται για από κοινού επεξεργασία, είναι απαραίτητη η εξέταση των σκοπών συλλογής και επεξεργασίας για κάθε υπεύθυνο επεξεργασίας.

Η εγκατάσταση και λειτουργία συστημάτων ασφαλείας από τα ΑΕΙ εμπίπτει στην περίπτωση κατά την οποία η επεξεργασία δεδομένων είναι απαραίτητη για την εκπλήρωση καθήκοντος προς το δημόσιο συμφέρον ή κατά την άσκηση δημόσιας εξουσίας που έχει ανατεθεί στον υπεύθυνο επεξεργασίας (άρθρο 6 παρ. 1 στοιχ. ε' Γ.Κ.Π.Δ.).

Προκειμένου η «πρόληψη και αντιμετώπιση αξιόποινων πράξεων» να μπορεί να συνιστά νόμιμο λόγο για τη σκοπούμενη επεξεργασία δεδομένων εκ μέρους των ΑΕΙ, στο μέτρο που η πρόληψη και αντιμετώπιση αξιόποινων πράξεων συνιστά την κατεξοχήν αρμοδιότητα των διωκτικών και δικαστικών αρχών, θα ήταν ενδεχομένως χρήσιμο να εξειδικευθεί ο σκοπός επεξεργασίας των δεδομένων εκ μέρους των Α.Ε.Ι., με αναφορά στα έννομα συμφέροντα, τους σκοπούς και τις αρμοδιότητες των τελευταίων (προστασία της περιουσίας, της εύρυθμης λειτουργίας της ακαδημαϊκής ελευθερίας, της ελευθερίας της διδασκαλίας και έρευνας, των δικαιωμάτων και συμφερόντων των φοιτητών και του προσωπικού τους κλπ.). Ο προσδιορισμός αυτός θα επέτρεπε και την επί της ουσίας κρίση για την παραπληρωματικότητα των σκοπών επεξεργασίας από το Α.Ε.Ι. και την Ελληνική Αστυνομία, για την οποία ο σκοπός επεξεργασίας είναι πάντοτε η πρόληψη και η αντιμετώπιση εγκλημάτων, καθώς και την εξ επόψεως δικαίου προστασία προσωπικών δεδομένων κατανομή των υποχρεώσεων και ευθυνών μεταξύ Α.Ε.Ι. και Ελληνικής Αστυνομίας.

Γ) Παρατηρείται, περαιτέρω, ότι όταν πρόκειται για περίπτωση από κοινού υπευθύνων επεξεργασίας, αυτοί συνάπτουν υποχρεωτικώς συμφωνία η οποία «αντανακλά δεόντως τους αντίστοιχους ρόλους και σχέσεις των από κοινού υπευθύνων επεξεργασίας έναντι των υποκειμένων των δεδομένων. Η ουσία της συμφωνίας τίθεται στη διάθεση του υποκειμένου των δεδομένων» (άρθρο 26 παρ. 2 Γ.Κ.Π.Δ.).

Στην παρ. 5 του ίδιου άρθρου προβλέπεται ότι η κατανομή αρμοδιοτήτων μεταξύ Α.Ε.Ι. και Ελληνικής Αστυνομίας για τις υποχρεώσεις τους που α-

πορρέουν από τον Γ.Κ.Π.Δ. θα γίνει με «μνημόνιο συνεργασίας». Επ' αυτού τίθενται τα ακόλουθα ζητήματα:

Η κατανομή αρμοδιοτήτων μεταξύ Α.Ε.Ι. και Ελληνικής Αστυνομίας στο ζήτημα της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που θα συλλέγονται, εγείρει ζητήματα εκ του γεγονότος ότι διαπλέκονται εν προκειμένω δημόσιες αρχές που υπηρετούν διακριτούς σκοπούς και των οποίων η δραστηριότητα ρυθμίζεται από διαφορετικούς κανόνες και εγγυήσεις. Τα Α.Ε.Ι. έχουν ως κύρια αποστολή την παροχή τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και διέπονται από την αρχή της πλήρους αυτοδιοίκησης. Η Ελληνική Αστυνομία έχει, κατά το μέρος που εδώ ενδιαφέρει, ως κύρια αποστολή ιδίως την αποτελεσματική πρόληψη και αντιμετώπιση των αξιόποινων πράξεων, και υπόκειται σε αυτοτελείς δεσμεύσεις προς διασφάλιση των συνταγματικών δικαιωμάτων των προσώπων. Η από κοινού επεξεργασία δεδομένων στο πλαίσιο του άρθρου 12 δεν δικαιολογεί ούτε την επέμβαση έκαστης Αρχής σε ζητήματα που εμπίπτουν σε αρμοδιότητες της άλλης και, αντιστοίχως, σε πληροφορίες που σχετίζονται με αυτά (π.χ., επέμβαση αστυνομικών αρχών σε ζητήματα που υπάγονται στον κανόνα της πλήρους αυτοδιοίκησης), ούτε τη σύγχυση των δεσμεύσεων που παρακολουθούν κατά το Σύνταγμα και τον νόμο κάθε Αρχή στο πεδίο δράσης της. Προς αποτροπή τέτοιων ενδεχομένων, είναι ενδεδειγμένο, η ανωτέρω διάταξη να περιέχει σαφή καθορισμό του εύρους δράσης έκαστης Αρχής. Τέλος, είναι αυτονόητο ότι οι ανωτέρω διατάξεις δεν επιτρέπουν πρόσβαση σε πληροφορίες για τις οποίες υπάρχει ειδική συνταγματική εγγύηση (π.χ. απόρρητο των επικοινωνιών), χωρίς τήρηση της ειδικής κάθε φορά νομοθεσίας.

Συναφώς, σημειώνεται ότι οι υποχρεώσεις των ΑΕΙ ρυθμίζονται από τον Γ.Κ.Π.Δ., ενώ της Ελληνικής Αστυνομίας, από την Οδηγία 2016/680 που ενσωματώθηκε στην ελληνική έννομη τάξη με τον ν. 4624/2019. Συνεπώς, η φράση «που απορρέουν από τον Γ.Κ.Π.Δ.» θα μπορούσε να αντικατασταθεί από την φράση «που απορρέουν από τον Γ.Κ.Π.Δ. και τον ν. 4624/2019».

Τέλος, από τις κατευθυντήριες γραμμές που έχει εκδώσει το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Προστασίας Δεδομένων προκύπτει ότι η συμφωνία πρέπει να περιβληθεί νομικά δεσμευτικό τύπο (ανωτέρω https://edpb.europa.eu/sites/edpb/files/consultation/edpb_guidelines_202007_controllerprocessor_en.pdf σελ. 43). Θα ήταν, ως εκ τούτου, σύμφωνο με τον Γ.Κ.Π.Δ. να επιλεγεί νομικώς δεσμευτικός τύπος για τη συμφωνία ΑΕΙ και Ελληνικής Αστυνομίας ή να ορισθεί ότι το Μνημόνιο Συνεργασίας είναι νομικώς δεσμευτικό, και να προβλεφθεί ρητώς δικαίωμα ενημέρωσης του υποκειμένου και προσήκουσα δημοσίευση.

2. Επί του άρθρου 14

Στο άρθρο 14 παρ. 3 ορίζεται ότι ορισμένα από τα καθήκοντα της Μονάδας Ασφάλειας και Προστασίας των ΑΕΙ, η οποία συνιστά αυτοτελή υπηρεσία του οικείου ιδρύματος, επιτρέπεται να ανατίθενται σε ιδιώτες με σύμβαση παροχής υπηρεσιών. Όμως, δεν είναι σαφές αν αντικείμενο της σύμβασης θα είναι η άσκηση αυτών των καθηκόντων ή η επικουρία του οικείου Α.Ε.Ι. με την παροχή υπηρεσιών προς αυτό. Σε κάθε περίπτωση, λόγω της φύσεως των ασκούμενων καθηκόντων, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνεται και η «στελέχωση, λειτουργία και υποστήριξη του Κέντρου Ελέγχου και Λήψης Σημάτων και Εικόνων», θα ενδεικνυόταν να τίθενται σαφείς κανόνες εποπτείας από τα όργανα του οικείου Α.Ε.Ι., προς τον σκοπό της διασφάλισης της αποτελεσματικής, αλλά και της σύννομης άσκησης των οικείων καθηκόντων, η ευθύνη για τα οποία βαρύνει τα Α.Ε.Ι. ως φορείς άσκησης δημόσιας λειτουργίας. Η εν λόγω υποχρέωση προκύπτει και κατά τη νομοθεσία προστασίας των προσωπικών δεδομένων. Πράγματι, σε περίπτωση που ανατεθεί σε ιδιώτη εξουσία επεξεργασίας προσωπικών δεδομένων, είναι απαραίτητη η θέση συγκεκριμένων κανόνων εποπτείας, εφόσον ο ιδιώτης θα είναι «εκτελών την επεξεργασία», ο οποίος, σύμφωνα με το άρθρο 4 αρ. 8 του Γ.Κ.Π.Δ., θα δρα για λογαριασμό του ΑΕΙ ως υπευθύνου επεξεργασίας (ανωτέρω https://edpb.europa.eu/sites/edpb/files/consultation/edpb_guidelines_202007_controllerprocessor_en.pdf σελ. 24).

Τέλος, κατά πάγια νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας, η ανάθεση αστυνομικών καθηκόντων σε ιδιώτες δεν είναι κατά το Σύνταγμα επιτρεπτή (ΟλΣτΕ 16/2015, 1934/1998), είναι όμως επιτρεπτή η ανάθεση επικουρικού έργου (π.χ., ελέγχου προσώπων και πραγμάτων), εφόσον τα αρμόδια δημόσια όργανα διατηρούν τις σχετικές αρμοδιότητές τους, ιδίως ως προς την οργάνωση του οικείου συστήματος, την εποπτεία επί της λειτουργίας του και τη διενέργεια τυχόν απαιτούμενων πράξεων καταναγκασμού (βλ. ΣτΕ Δ' 3946/2002 σχετικά με την ανάθεση σε ιδιωτικές επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών ασφαλείας υπηρεσιών ελέγχου στα αεροδρόμια).

3. Επί του άρθρου 18

Κατά το άρθρο 18 παρ. 4, αποστολή των Ο.Π.Π.Ι. είναι η προστασία των προσώπων που βρίσκονται στους χώρους των Α.Ε.Ι. και η ασφάλεια των υποδομών τους. Οι Ο.Π.Π.Ι. είναι αρμόδιες για την άσκηση αστυνομικών καθηκόντων εντός των χώρων των Α.Ε.Ι. και, ιδίως: α) για την πρόληψη της τέλεξης και την αντιμετώπιση αξιόποινων πράξεων εντός των χώρων των Α.Ε.Ι., β) για τη στελέχωση και λειτουργία των Κέντρων Ελέγχου και Λήψης Σημάτων και Εικόνων μαζί με το προσωπικό των Α.Ε.Ι., γ) την πραγματοποίη-

ηση περιπολιών. Κατά την άσκηση των καθηκόντων του, το προσωπικό των Ο.Π.Π.Ι. δεν φέρει πυροβόλο όπλο, συνεργάζεται με τις αρμόδιες αρχές και υπηρεσίες και ασκεί όλες τις κατά νόμο αρμοδιότητες συμφώνως και με την παρ. 3 του άρθρου 3 του ν. 4485/2017, κατά την οποία, εντός των χώρων των Α.Ε.Ι., οι δημόσιες αρχές ασκούν όλες τις κατά νόμο αρμοδιότητές τους, συμπεριλαμβανομένης της επέμβασης λόγω τέλεσης αξιόποινων πράξεων.

Όπως έχει επισημανθεί στην από 6ης Αυγούστου 2019 Έκθεση της Επιστημονικής Υπηρεσίας της Βουλής των Ελλήνων επί του νομοσχεδίου «Ρυθμίσεις του Υπουργείου Εσωτερικών, διατάξεις για την ψηφιακή διακυβέρνηση και άλλα επείγοντα ζητήματα» (νόμος 4623/2019) και την από 28ης Ιουλίου 2017 Έκθεση της Επιστημονικής Υπηρεσίας της Βουλής των Ελλήνων επί του νομοσχεδίου «Οργάνωση και λειτουργία της ανώτατης εκπαίδευσης, ρυθμίσεις για την έρευνα και άλλες διατάξεις» (νόμος 4485/2017), «κατά το άρθρο 5 παρ. 2 του Συντάγματος, όσοι βρίσκονται στην Ελληνική Επικράτεια απολαύουν απόλυτης προστασίας της ζωής, της τιμής και της ελευθερίας τους. Εξ άλλου, κατά το άρθρο 25 παρ. 1 του Συντάγματος, όλα τα κρατικά όργανα οφείλουν να διασφαλίζουν την ανεμπόδιστη και αποτελεσματική άσκηση των συνταγματικών δικαιωμάτων και των αρχών του κοινωνικού κράτους δικαίου. Συμφώνως προς τις ανωτέρω συνταγματικές διατάξεις, η παροχή έννομης προστασίας στη ζωή και την προσωπική ασφάλεια δεν επαφίεται στη διακριτική ευχέρεια του κράτους, αλλά αποτελεί υποχρέωσή του, ενώ ανήκει καταρχήν στον νομοθέτη η διάρθρωση του συστήματος προστασίας κατά τρόπο ώστε να διασφαλίζεται η ανεμπόδιστη και αποτελεσματική άσκηση όλων των συνταγματικών δικαιωμάτων και η τήρηση των αρχών του κράτους δικαίου».

Με τις προτεινόμενες διατάξεις ρυθμίζεται ειδικότερα ο τρόπος εκπληρώσεως της ανωτέρω υποχρεώσεως του κράτους, από το οποίο διακρίνονται τα Α.Ε.Ι. ως νομικά πρόσωπα ειδικού σκοπού. Περαιτέρω, από τις εν λόγω διατάξεις προκύπτει ότι οι Ο.Π.Π.Ι. έχουν ειδική αποστολή την προστασία και ασφάλεια προσώπων και υποδομών στους χώρους των Α.Ε.Ι., ασκούν όμως γενική αστυνομική αρμοδιότητα. Για τους λόγους αυτούς, αποτελούν οργανική μονάδα του κράτους και όχι του οικείου Α.Ε.Ι., με το οποίο έχουν καθήκον συνεργασίας. Η εν λόγω ρύθμιση στοιχεί προς τη νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας, το οποίο έχει κρίνει ότι οι αρμοδιότητες τήρησης της δημόσιας τάξης και ασφάλειας, πρόληψης και καταστολής του εγκλήματος και των παραβάσεων της εν γένει νομοθεσίας είναι αναπόσπαστες από τον πυρήνα της κρατικής εξουσίας, ενώ ο νομοθέτης δύναται, αλλά δεν υποχρεούται, να αναθέτει ορισμένες από τις οικείες αρμοδιότητες, ι-

δίως αυτές που ανάγονται στην τήρηση της εν γένει νομοθεσίας, σε άλλα όργανα της Δημοσίας Διοικήσεως, και πάντως όχι σε ιδιώτες (ΟΛΣΤΕ 16/2015, σκ. 23).

Για τον ίδιο λόγο, η άσκηση γενικής αστυνομικής αρμοδιότητας εντός των χώρων των Α.Ε.Ι., οφείλει να εναρμονίζεται με την κατά το Σύνταγμα πλήρη αυτοδιοίκηση των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και την αποτελεσματική άσκηση της ακαδημαϊκής ελευθερίας, η προστασία της οποίας προϋποθέτει επαρκές πεδίο ανεμπόδιστης άσκησης της, και ιδίως της ελεύθερης διακίνησης ιδεών, και όρους εμπέδωσης, στην ακαδημαϊκή κοινότητα, ασφάλειας και εμπιστοσύνης. Εξ άλλου, συμφώνως με την παρ. 2 του άρθρου 3 του ν. 4485/2017, η ακαδημαϊκή ελευθερία, καθώς και η ελεύθερη έκφραση και διακίνηση των ιδεών, προστατεύονται, σε όλους τους χώρους των Α.Ε.Ι., έναντι οποιουδήποτε προσπαθεί να τις καταλύσει ή περιορίσει. Για τον λόγο αυτό, ενδείκνυται, κατά το Σύνταγμα, η θέσπιση των αναγκαίων κατά την κρίση του νομοθέτη ειδικών ουσιαστικών κανόνων και διαδικαστικών εγγυήσεων για την αποτροπή διακινδύνευσης των εμπλεκόμενων συνταγματικών αγαθών. Προς τον σκοπό αυτό, μπορεί, μεταξύ άλλων, να εξετασθεί η ρητή παραπομπή, πέραν της παραγράφου 3, και στην παράγραφο 2 του ανωτέρω άρθρου 3 του ν. 4485/2017 και, αντιστοίχως, η λήψη υπόψη των αρχών της πλήρους αυτοδιοίκησης και της ακαδημαϊκής ελευθερίας στην εξουσιοδότηση στον κανονιστικό νομοθέτη της παρ. 6, όπου, εξ άλλου, γίνεται μνεία των ιδιαιτεροτήτων της αποστολής των Ο.Π.Ι.Ι. Τέλος, ενδείκνυται η οριοθέτηση του σκοπού των περιπολιών, που ορίζονται ως αυτοτελής αρμοδιότητα των Ο.Π.Ι.Ι. (π.χ., προς πρόληψη και, ιδίως, αντιμετώπιση αξιόποινων πράξεων).

4. Επί του άρθρου 23

Στο άρθρο 23 παρ. 2 εδ. θ' προβλέπεται ως πειθαρχικό παράπτωμα οποιουδήποτε πλημμέλημα ή κακούργημα εφόσον συνδέεται με τη φοιτητική ιδιότητα. Η έννοια της συνδέσεως με τη φοιτητική ιδιότητα ενέχει ασάφεια και, επειδή πρόκειται για νομοθετικό ορισμό πειθαρχικού παραπτώματος, ενδεχομένως θα ενδεικνυόταν ο ακριβέστερος προσδιορισμός της.

5. Επί του άρθρου 26 παρ. 2

Στο άρθρο 26 παρ. 2 ορίζεται ότι η πειθαρχική δίωξη ασκείται είτε με την έγγραφη κλήση σε προηγούμενη ακρόαση (απολογία) του πειθαρχικώς διωκόμενου ενώπιον του αρμόδιου μονομελούς πειθαρχικού οργάνου είτε με την παραπομπή του στο πειθαρχικό συμβούλιο. Εν προκειμένω, ενδείκνυται να ορισθεί ότι και το παραπεμπτήριο έγγραφο κοινοποιείται στον πειθαρχικώς διωκόμενο.

6. Επί του άρθρου 36

Η φράση «λόγω του κορωνοϊού COVID-19» στον τίτλο του άρθρου χρήζει διορθώσεως, δεδομένου ότι ο όρος COVID-19 αναφέρεται στην ασθένεια και όχι στον ιό που την προκαλεί. Βλ. Coronavirus disease (COVID-19) (who.int).

Αθήνα, 8 Φεβρουαρίου 2021

Οι εισηγητές
Αθανασία Διονυσοπούλου
Επίκουρη Καθηγήτρια της Νομικής Σχολής
του Πανεπιστημίου Αθηνών
Νικόλαος Παπασπύρου
Επίκουρος Καθηγητής της Νομικής Σχολής
του Πανεπιστημίου Αθηνών
Επιστημονικοί Συνεργάτες

Ο Προϊστάμενος του Α΄ Τμήματος
Νομοτεχνικής Επεξεργασίας
Ξενοφών Παπαρρηγόπουλος
Αναπληρωτής Καθηγητής
του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου

Ο Προϊστάμενος της Α΄ Διεύθυνσης
Επιστημονικών Μελετών
Αντώνης Παντελής
Ομότιμος Καθηγητής της Νομικής
Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών

Ο Πρόεδρος του Επιστημονικού Συμβουλίου
Κώστας Μαυριάς
Ομότιμος Καθηγητής της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών